Lietas Nr. 11370002014
Lietas arhīva Nr. K07-0106-14/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē, 2014.gada 15.janvārī

Aizkraukles rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese L.Baltmane-Zepa,

ar tiesas sēžu sekretāri A.Frolovu,

piedaloties prokuroram M.Beķeram,

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /A.K/, /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312.panta.

Tiesa

konstatēja:

/A.K/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar Rīgas Autotransporta prokuratūras 2013.gada 12.decembra prokurora priekšrakstu par sodu /A.K/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz diviem gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Neraugoties uz to, 2014.gada 5.janvārī ap pulksten 17.50 /A.K/ bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja automašīnu BMW 325, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, Jaunjelgavas novada Jaunjelgavā pa Smilšu ielu no ēkas Nr.2 virzienā uz garāžu kooperatīvu /Nosaukums/, līdz policijas darbinieki garāžu kooperatīva teritorijā apturēja /A.K/ vadīto automašīnu. Par izdarītajiem ceļu satiksmes noteikumu 94.4.punkta, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{4} panta sestās daļas pārkāpumiem /A.K/ tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols PA 927798.

/A.K/ ar savām darbībām izdarīja Krimināllikuma 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais savu vainu atzina pilnībā visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Prokurors izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu izvirzītajā apsūdzībā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas.

Ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 312.panta, apsūdzētā vainīgums ir pierādīts. Apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad, ievērojot Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajā daļā noteikto, šajā spriedumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 312.panta sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta otrā daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tāpat tiesai jāņem vērā Krimināllikuma 35.pantā definētais soda mērķis.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešās daļas nosacījumiem tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētā personu raksturojošos datus, tiesa konstatēja, ka apsūdzētais agrāk sodīts vienu reizi, proti, ar Rīgas Autotransporta prokuratūras prokurora

2013.gada 12.decembra priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz diviem gadiem, bez mantas konfiskācijas. Priekšraksts par sodu stājies spēkā 2013.gada 12.decembrī *(lietas 6., 26.-28.lapa)*, un saskaņā ar Krimināllikuma 63.panta nosacījumiem sodāmība nav dzēsta vai noņemta. Saskaņā ar Valsts probācijas dienesta Aizkraukles teritoriālās struktūrvienības 2014.gada 14.janvārī sniegto informāciju apsūdzētais nav izcietis pamatsodu 100 piespiedu darba stundu apmērā *(lietas 34.lapa)*. Apsūdzētais administratīvi sodīts vienu reizi *(lietas 9.lapa).* Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, ka atzīst savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Norādīja, ka strādā gadījuma darbus. Izvērtējot iegūtās ziņas par apsūdzēto, tiesa viņu vērtē neitrāli.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.pantam izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums, ko izdarot, apsūdzētais apdraudējis jurisdikciju.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu nekonstatē apsūdzētā atbildību mīkstinošos apstākļus.

Tiesas sēdē prokurors norādīja, ka, lai arī kā atbildību pastiprinošais apstāklis lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai tika norādīts tas, ka apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, tas tomēr nav konstatējams, jo saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta ceturto daļu par atbildību pastiprinošu apstākli nav atzīstams tāds apstāklis, kas šajā likumā paredzēts kā noziedzīga nodarījuma sastāva pazīme. Turklāt, ja apsūdzētais apsūdzēts pēc Krimināllikuma 312.panta, tad šo noziedzīgo nodarījumu nav iespējams izdarīt tā, lai tas neveidotu noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Tiesa nepiekrīt prokurora viedoklim un uzskata, ka atbilstoši Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktam apsūdzētā atbildību pastiprina tas, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Atbilstoši Krimināllikuma 27.pantam noziedzīgu nodarījumu recidīvu veido personas izdarīts jauns tīšs noziedzīgs nodarījums pēc šīs personas notiesāšanas par agrāk izdarītu tīšu noziedzīgo nodarījumu, ja sodāmība par to nav noņemta vai nav dzēsta likumā noteiktajā kārtībā.

Nav šaubu, ka 2014.gada 5.janvārī Krimināllikuma 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais izdarīja tīši gluži tāpat kā 2013.gada 9.novembrī Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu. Tāpat nav nekādu šaubu, ka apsūdzētajam ir nedzēsta sodāmība pēc Rīgas Autotransporta prokuratūras prokurora 2013.gada 12.decembra priekšraksta par sodu, ar ko viņš sodīts par Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, līdz ar to konkrētajā gadījumā veidojas noziedzīgo nodarījumu recidīvs.

Kā norādīts krimināltiesību teorijā, tad Krimināllikuma 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu var izdarīt tikai speciālais subjekts, proti, persona, kurai saskaņā ar spēkā stājušos spriedumu ir jāizcieš tiesību ierobežošana *(A.Krastiņš., V.Liholaja, A.Niedre. Krimināllikuma zinātniski praktiskais komentārs. 3.grāmata, Rīga:- Firma „AFS", 2007., 404.lpp.)*. Līdz ar to arī šis apstāklis norāda uz to, ka personas, kura izdarījusi Krimināllikuma 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, atbildību pastiprinās noziedzīgu nodarījumu recidīvs.

Tiesa nekonstatē, ka noziedzīgu nodarījumu recidīvs būtu Krimināllikuma 312.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīme un kas saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta ceturto daļu būtu pamats recidīvu neatzīt par apsūdzētā atbildību pastiprinošo apstākli, kā to norādīja prokurors.

Krimināllikuma 312.pantasankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(skat. A.Judins. Kriminālsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Tiesa par atbilstīgu un samērīgu, atbilstošu soda mērķim un soda veida ietekmējošajiem apstākļiem, uzskata sodu piespiedu darba veidā, kā to norādīja arī prokurors.

Krimināllikuma 40.pants noteic, ka piespiedu darbs (..) ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais (..) izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Piespriežot pamatsodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts darbos, kas būs audzinošs sods apsūdzētajam, tiesas ieskatā piespiedu darba izciešanas rezultātā apsūdzētais tiks motivēts laboties.

Izvērtējot citu Krimināllikuma 312.panta sankcijā norādīto soda veidu piemērošanu, tiesa secina, ka pamatsods naudas soda veidā apsūdzētajam nav piemērojams. Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punktā norādīts, ka par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu piemērojams naudas sods piecu līdz simt piecdesmit Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā. Atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai, nosakot apsūdzētā mantisko stāvokli, tiesa secina, ka šis soda veids ir apsūdzētajam neatbilstošs, jo apsūdzētais strādā gadījumā darbus.

Piemērot apsūdzētajam par izdarīto mazāk smago noziegumu pamatsodu brīvības atņemšanas veidā, kaut vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, tā apsūdzēto izolējot no sabiedrības, nav lietderīgi, jo šāds sods būtu pārāk bargs.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka nav konstatēti apsūdzētā atbildību mīkstinošie apstākļi, taču konstatēts viens apsūdzētā

atbildību pastiprinošais apstāklis. Piespiedu darbs atbilstoši Krimināllikuma 40.panta pirmajai daļai nosakāms no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. Tiesa pievienojas prokurora viedoklim un uzskata, ka sods apsūdzētajam nosakāms 50 piespiedu darba stundu apmērā.

Turklāt pie soda noteikšanas vērā ņemama Krimināllikuma 51.panta pirmā daļa, kas noteic, ka gadījumā, ja apsūdzētais pēc sprieduma taisīšanas, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā sprieduma noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma. Atbilstoši minētā panta $1.^1$ daļas 2.punktam gadījumā, ja ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs, tad nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda. Apsūdzētais nav izcietis ar Rīgas Autotransporta prokuratūras prokurora 2013.gada 12.decembra priekšrakstu par sodu noteikto sodu un neizciestā soda daļa, kas daļēji pievienojama ar šo spriedumu noteiktajam sodam, ir 100 piespiedu darba stundas un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, kas ir viens gads, desmit mēneši un 28 dienas, bez mantas konfiskācijas.

Drošības līdzeklis apsūdzētajam nav piemērots. Tā kā tiesai nav pamata uzskatīt, ka apsūdzētais varētu izvairīties no sprieduma izpildes, tad drošības līdzekļa piemērošanai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241.panta trešo daļu nav pamata.

Lietisko pierādījumu un procesuālo izdevumu lietā nav.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.- 530.pantu tiesa

nosprieda

atzīt /A.K/ par vainīgu Krimināllikuma 312.panta paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 50 (piecdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu ar šo spriedumu noteiktajam sodam daļēji pievienot pēc Rīgas Autotransporta prokuratūras prokurora 2013.gada 12.decembra priekšraksta par sodu neizciesto sodu un galīgo sodu /A.K/ noteikt piespiedu darbu uz 130 (viens simts trīsdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) gadu, 10 (desmit) mēnešiem un 28 (divdesmit astoņām) dienām, bez mantas konfiskācijas.

Drošības līdzekli /A.K/ neizraudzīt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas 2014.gada 15.janvāra, sūdzību vai protestu iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams 2013.gada 15.janvārī plkst.16.00.

Tiesnese L.Baltmane-Zepa